

Крок 2

Без втручання викладача студенти в межах своєї групи здійснюють розподіл ролей та обов'язків. Викладач може консулювати або спостерігати.

В кожній групі студент отримує роль (керівника, виконавця, секретаря).

Крок 3

Викладач чітко ставить завдання кожному учаснику гри.

Наприклад, *керівник* повинен ознайомитися з документом, оцінити ситуацію, що виникла, прийняти рішення і оформити його у вигляді вказівки-резолуції. Обов'язкова умова: резолюція повинна бути адресною, тобто мати виконавця або виконавців.

Виконавець персонально відповідає за виконання розпорядження керівника і складає проект листа-відповіді.

Секретар після виконання доручення керівника виконавцем повинен оформити документ на комп'ютері.

Виконавець повинен перевірити документ на його відповідність вимогам Держстандарту на організаційно-розпорядчу документацію.

Після цього керівник підписує документ, а секретар реєструє його.

Крок 4

Презентація результатів роботи групи, звіт про виконання індивідуальних завдань, підсумки гри, які визначають кінцеві результати кожної групи гравців.

Таким чином, застосування у навчальному процесі методів активного навчання покликано забезпечити вирішення таких проблем, як навчання студентів самостійному поглибленню власних знань і застосування цих знань у конкретних умовах, організація студентів на проведення аналізу і систематизацію навчального матеріалу, ефективна підготовка до майбутньої професійної діяльності тощо.

Н. В. Тімова, ст. викл. кафедри
управління персоналом

ДЕЯКІ АСПЕКТИ ЗАСТОСУВАННЯ АКТИВНИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ ПРИ ВИКЛАДАННІ КУРСУ «ЕКОНОМІКА ПРАЦІ Й СОЦІАЛЬНО-ТРУДОВІ ВІДНОСИНИ»

Глобалізаційні процеси у системі світового ринку праці вимагають від випускників нашого навчального закладу не тільки ґрунтовних економічних знань, а й набуття практичних навичок вирішення виробничих проблем. Тому необхідно постійно вдос-

коналювати систему підготовки студентів, яка була б безпосередньо орієнтована на сучасну практику і задовольняла вимоги Болонської декларації.

Вибираючи методи подання навчального матеріалу, необхідно враховувати, перш за все, змістовність дисципліни, рівень підготовленості студентської аудиторії та неоднорідність форм роботи в розрізі окремих дисциплін. Що стосується дисципліни «Економіка праці й соціально трудові відносини», то вихід бачиться у запровадженні сучасних технологій навчання.

Ця дисципліна має теоретично-прикладний характер: у теоретичному плані вона покликана поглибити знання стосовно соціально-трудових відносин, формування ринку праці, регулювання зайнятості населення, продуктивності й оплати праці; у прикладному — сформулювати навички проведення економічних розрахунків на мікрорівні. Для студентів очної форми навчання для всіх спеціальностей із зазначеної дисципліни передбачено 20 лекційних годин і тільки 8 пар практичних занять. Невелика частка аудиторних занять у загальній кількості годин (108 год.), які відведені на вивчення даної дисципліни, пов'язана зі зміщенням акцентів навчального процесу на самостійну роботу студентів. Усе це ставить питання пошуку ефективних методів засвоєння дисципліни. Тому основна увага, на наш погляд, повинна зосередитись на створенні адекватної системи використання сучасних методів навчання.

Особливості курсу «Економіка праці й соціально-трудові відносини» дають змогу на практичних заняттях перейти від традиційного опитування, коли переважна більшість студентів не охоплена роботою, до активних методів роботи з аудиторією. На наш погляд, найбільш прийнятною формою роботи для цієї дисципліни є використання «малих груп» на усіх практичних заняттях, що створює можливості для участі кожного студента у роботі за темою заняття, здійснює ефект змагання, дає можливість застосовувати інші методи активного навчання: «мозковий штурм», аналіз виробничих ситуацій, ділові ігри, презентації та ін.

Найдоцільнішим методом навчання в разі використання «малих груп» для цієї дисципліни ми вважаємо метод «випадків», який дозволяє використовувати теоретичні знання, отримані студентами на лекціях, у самостійній роботі з підручниками, методичною літературою, комп'ютерною мережею для теоретичного аналізу і практичних розрахунків на одному занятті. При цьому опис випадку студенти отримують безпосередньо на занятті, під час якого відбувається обговорення проблеми, поданої у описі.

У зв'язку з невеликою кількістю годин на одному практичному занятті можна розглянути кілька випадків з одної або двох тем курсу. Метод «випадків» дозволяє також більш ефективно використовувати методи аналізу, синтезу, аргументування, доказу, порівняння, узагальнення, презентації. Так, наприклад, розглядаючи тему «Соціально-трудові відносини як система», яка розрахована на одне заняття, спочатку використовується метод «мозкового штурму», потім робота у малих групах, де студенти використовують методи аналізу, синтезу; завершується заняття презентацією кожної підгрупи своєї розробленої моделі системи соціально-трудових відносин з використанням методів аргументування, доказу, узагальнення.

Вважаємо, що впровадження активних методів навчання допоможе студентам отримати той рівень освіти, який зробить їх конкурентоспроможними у сучасних умовах розвитку економіки.

Л. М. Усенко, ст. викл.,
Т. П. Лавриненко, ст. викл.
кафедри іноземних мов ф-ту маркетингу

ДЕЯКІ АСПЕКТИ ВИВЧЕННЯ ГРАМАТИКИ У ГРУПАХ ПОГЛИБЛЕНОГО ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ ДЛЯ УДОСКОНАЛЕННЯ ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ

У нормативному курсі «Іноземна мова основна увага приділяється вивченню граматики як структурної основи будь-якої мови. Граматика англійської мови для груп поглибленого вивчення іноземної мови дуже складна, за своєю будовою з масою винятків та відхилень, тому вивчення цього курсу потребує ґрунтовної, цілісної, системної роботи над матеріалом. Підбір вправ виходить безпосередньо із основної мети вивчення англійської мови, а саме спілкування. Тому більшість вправ зорієнтовані на досягнення цієї мети. Для максимальної ефективності знань матеріал вправ, у більшості випадків, обмежується лише реченнями на переклад, оскільки не дає змогу підібрати максимально достатню кількість таких одиниць і використовувати їх з найбільшою користю. Зв'язні ж тексти мають безумовно, більшу користь, проте в оригінальній літературі знайти таку кількість зв'язного текстового матеріалу, який би зміг забезпечити кожен граматичну тему, враховуючи наступність і невідповідність теоретичного матеріалу, не можна. Брати якийсь текст, у якому прослідкується гра-